

Rautakautisia kalmistolöytöjä, jotka FM Esa Mikkola otti talteen ojanpenkasta **Padasjoen Karolanmäen** tienleikkauksesta 6.5.2005 ja 19.5.2005. Löydöt on otettu talteen Karolanmäen länsireunalla kulkevan Osoilantien levennyksessä syntyneestä penkasta tien itälaidalta, noin 40 metriä etelään Kivistön Kylä-Heikkilän tilojen rajasta.
Ks. Esa Mikkolan tarkastuskertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.
Diar. 9.5.2005
Luetteloinut ETM.

Tienleikkauksesta 6.5. löydetyt esineet

Kerros

- 1 Pronssinen kaularengas 1 kpl - 295,2 g
Kaularenkaan vartaan paksuus vaihtelee viidestä kolmeentoista millimetriin. Varras on paksuimmillaan noin 8 cm päässä päistä. Paksunnoksessa varras on heikosti kulmikasta. Ohuimmista kohdista varras on tasaisen pyöreää. Varras kapenee uudelleen päitä kohti. Päät ovat tasaiset ja heikosti ulkonevat nupit. Päissä renkaan kehää on koristeltu uurretuin poikkiviivoin ja loveuksin. Poikkiviivakoristelua on myös kohdassa, josta varras alkaa levetä. Kaularengasta on taivutettu rullalle. Kaularengas on katkennut kahteen osaan löytymisensä jälkeen. Vastaavanlainen kaularengas on löydetty mm. Yläneen Anivehmaanmäen haudasta LXII (Hirviluoto SM 1958 ss. 44-57, Kivikoski 1973, Abb. 729, tafel 82). Esine ajoittunee vuoden 800 tienoille.

Mitat 143 x 165 x 13 mm.

piirrokseksi kts. kypudella.

Tienleikkauksesta 6.5. löydetyt esineet2 Skandinaavisen kupurasoljen katkelmat 8 kpl - 42,9 g

Useassa osassa oleva skandinaavinen kupurasolki, joka kuuluu Janssonin tyyppiin P37 (Petersen R647, variantti C), joka on yksikuoristen soikeiden kupurasolkien yleisin tyyppi Ruotsissa. Soljessa on kahdeksan kuvakenttää: kaksi rombinmuotoista kenttää soljen laella sekä kuusi alaspäin levenevien palkkien rajaamaa kuvakenttää soljen reunoilla. Kuvakentät on koristettu eläinornamentiikalla. Reunakenttien keskellä on ympyräkuvio, joka yhdistyy H-kirjainkoristellun palkin kautta soljen kapeaan koristeettomaan reunalistaan. Ympyröiden keskellä on kiinnikkeet. Myös soljen laen kenttien keskellä olevien pienten rombikuvioiden ympärillä on eläinornamentiikkaa. Soljen kääntöpuolella on skandinaavisille kupurasoljille tyypillinen kangaspainanne. Solki on ollut tulessa ja siihen kuuluvat koekaivauksessa löytyneet kappaleet KM 35477:11 ja :17. Esine on osin koottu konservoinnissa ja se on säilytyksessä hajonnut uudelleen.

Tienleikkauksesta 6.5. löydetyt esineet

- 3 Skandinaavinen kupurasolki 1 kpl - 30,2 g
Soikea, ilmeisesti skandinaavinen kupurasolki, jolle ei ole löydetty kirjallisuudesta vastineita. Solki on fragmentaarinen ja se on koottu konservoinnissa alustavan luetteloinnin löydöistä KM 35070:3 ja :4 sekä koekaivauksen löydöstä KM 35477:5. Soljesta puuttuu isohko pala sen laelta ja toisen päädyn reunasta. Soljessa näyttäisi olevan nauhakuvion rajaamina ainakin kaksi päätykenttää, neljä sivukenttää sekä yksi epäsymmetrinen lakikenttä. Soljen reunassa on leveä nauhamainen punostai eläinornamenttikuvio, joka on toiselta reunalta kulunut. Neljässä sivukuvakentässä näyttäisi olevan yksi eläin kussakin. Kentät on erotettu toisistaan palkilla, jonka yläosassa on rinkelinmuotoinen kuvio. Eläimillä on kolmionmuotoinen tyylitelty pää ja osin viivakoristeinen vartalo (Borrettyliä?). Silmiä ei kuitenkaan ole merkitty, mutta kolmionmuotoisessa päässä on vaakaviiva suun paikalla. Eläimet ovat joka kentässä hieman erilaiset. Päätykentistä on mahdollisesti kaksi toisiinsa tarttunutta eläintä. Laen kuviointi on erittäin kulunut ja epäselvä.

Mitat 82 x 54,5 x 22 mm.

- 4 Kupurasoljen katkelma
Liitetty alanumeroon 3.

Tienleikkauksesta 6.5. löydetyt esineet

- 5 Rannerengas 1 kpl - 40,5 g
Päihinkapeneva pronssinen rannerengas, jonka lähes koko selkäpuoli on koristettu thorinvasara-leimoin. Leimoja on erittäin tiheästi myös rannerenkaan hieman kuperalla yläsivulla. Alasivu on tasainen ja koristeeton.
Mitat 10,5 x 66,5 x 7 mm.
- 6 Rannerenkaan katkelmat 2 kpl - 27,6 g
Päihinlevenevän rannerenkaan katkelmia. Kehän poikkileikkaus on pyöristetyn kahdeksankulmainen. Rannerenkaan pääty on erotettu kehästä kahdella poikkiviivalla. Rannerenkaan kehä on koristettu kolmella vinoristileimaleimarivillä, joista yksi sijaitsee kehän keskellä ja kaksi kehän reunoilla. Rannerenkaan kapeassa selkäosassa vinoristileimoja ei enää ole. Konservoinnissa täällä alanumerolla oleva kappale on koottu kolmesta palasta. Osa samasta rannerenkaasta on numerolla :22.
Mitat ovat suuremmasta palasta.
Mitat 12 x 57 x 7 mm.

Tienleikkauksesta 6.5. löydetyt esineet

- 7 Spiraalirannerenkaan kappaleet 2 kpl - 48,6 g
Spiraalivartaan leveys 7-8 mm. Vartaan poikkileikkaus lähinnä segmentin muotoinen, paksuus alle 2 mm. Suuremmassa palassa 4-5 kierrosta, pienemmässä kaksi. Suuremman palan renkaiden välissä on säilynyt pieni pala kangasta. Kangaskuituja on otettu talteen pieniin kapseleihin löydön konservoinnin yhteydessä. Pienemmässä palassa vartaan pää on sulanut. Rannerengas löytyi kaularenkaan alta.
- 8 Ketjulaitteen osia 128 kpl - 26,7 g
Halkaisijaltaan 20 mm olevassa renkaassa on ollut kiinni ainakin neljä ketjua. Ketjun lenkit on tehty 3,5 mm leveistä keskiharjallisista pronssilevyistä. Halkaisijaltaan 11,5 mm olevassa renkaassa on kiinni yksi lenkki. Seitsemässä palassa on yli viisi lenkkiä kiinni, loput ovat parin kolmen lenkin ketjunpaloja, yksittäisiä lenkkejä tai sellaisten katkelmia.
- 9 Pronssirenkaita 13 kpl - 3,8 g
Yhden suuremman pronssirenkaan katkelmia, kaksi halkaisijaltaan 11,5 mm kokonaista rengasta, joista toisessa on kiinni pienempi lenkki sekä useita pieniä, pääosin pyöreästä vartaasta valmistettuja ketjun lenkkejä ja niiden katkelmia.
- 10 Pronssispiraalia 28 kpl - 9,4 g
15 enemmän tai vähemmän keskiharjallista pidempää pronssispiraalia, loput pieniä spiraalin katkelmia.
- 11 Pronssihelojen katkelmat 2 kpl - 2,3 g
Kaksi suoraa kourumaista pronssihelaa. Puukontupenheloja?
- 12 Pronssilevyä 5 kpl - 1,1 g

Tienleikkauksesta 6.5. löydetyt esineet

- 13 Veitsi 1 kpl - 40,2 g
Raudasta valmistettu ruodollinen ja kaarevaselkäinen veitsenterä. Terän pituus 120 mm. Ruodon päässä on pieni nuppi. Veitsi löytyi kaularenkaan takaa terä ylöspäin asetettuna.
Mitat 225 x 21 x 5 mm.

Tienleikkauksesta 6.5. löydetyt esineet

- 14 Koruneula 1 kpl - 10,5 g
Raudasta valmistettu koruneula, jossa kulmikkaan, ylöspäin levenevän paksunnoksen päässä on pyöristettyreunainen litteä, osin sydämenmuotoinen uloke. Ulokkeen keskellä olevassa reiässä on pieni pala metallilankaa. Koruneulan varsi on ilmeisesti ollut nelikulmainen. Varsi kapenee selvästi paksunnoksen alla.
Mitat 119 x 8 x 5 mm.

Tienleikkauksesta 6.5. löydetyt esineet

- 15 Soljen neula 1 kpl - 5,2 g
Mahdollisesti kupurasoljen rautainen neula. Samalla alanumerolla on konservoitu 17,5 mm halkaisijaltaan olevan rautarenkaan katkelma.
Mitat 74 x 14,5 x 12 mm.
- 16 Hammasriipus 1 kpl - 0,8 g
Suden tai koiran kulmahammas, jonka ympärille on kiedottu ohutta pronssivarrasta. Vartaan sisällä on ilmeisesti villalankaa. Hammas on lohkeillut (konservoimatta?). Mitat hampaasta.
Mitat 24 x 6,5 x 6 mm.
- 17 Kangasta 2 kpl - 0,1 g
Kaksi pientä kankaan palaa.

Tienleikkauksesta 6.5. löydetyt esineet

- 18 Palanutta luuta 18 kpl - 12,5 g
Vain osittain palaneita luita. Löytyneet kaularenkaan sisältä.

Tienleikkauksesta

- 19 Palanutta luuta 438 kpl - 124,5 g
Osittain palaneita luita. Poimittu ojan penkasta.

Tienleikkauksesta 19.5. löydetyt esineet

- 20 Rannerenkaan katkelma 1 kpl - 7,2 g
Ohutta, kuperaa kehältä osin voimakkaasti kapenevaa pronssilevyä. Toinen pää sulanut. Mahdollisesti spiraalirannerenkaan katkelma.
Mitat 54 x 47 x 10 mm.

Tienleikkauksesta 19.5. löydetyt esineet

- 21 Rannerenkaan katkelma 1 kpl - 6,8 g
Ohutta, kuperaa kehältä osin voimakkaasti kapenevaa pronssilevyä. Toinen pää sulanut. Mahdollisesti spiraalirannerenkaan katkelma. Edellisen löydön kanssa lähes identtinen. Molemmat löytyivät ojan pohjalta tummasta maasta.

Mitat 60 x 52 x 7,5 mm.

- 22 Rannerenkaan katkelma 1 kpl - 3,4 g
Ks. numero 6.
Mitat 26 x 7 x 5 mm.

Tienleikkauksesta 19.5. löydetyt esineet

- 23 Soikean kupurasoljen katkelma 1 kpl - 3 g
Soljen reunasta. Palassa on pieni kaarella erotettu kuvakenttä, jonka reunoilla on tiheä vaakaviivitus ja keskellä mahdollinen eläinkuvio. Saman soljen kappale on myös koekaivauslöydöissä (KM 35477).
Mitat 39 x 24,5 x 1,5 mm.
- 24 Pronssiketjua 4 kpl - 0,3 g
Leveärenkaisen ketjun yksittäisiä lenkkejä ja niiden katkelmia.
- 25 Pronssirenkaita 4 kpl - 2,8 g
Yksi kokonainen rengas, jonka halkaisija 11,5 mm sekä kolme katkelmaa kahdesta suuremmasta renkaasta, joiden halkaisijat ovat olleet 20 mm sekä >30 mm.
- 26 Pronssispiraalia 19 kpl - 7 g
Seitsemän pidempää pronssispiraalin pätkää (pisin 22 mm) sekä yksittäisiä spiraalinkatkelmia. Spiraalit on valmistettu pääosin leveästä keskiharjallisesta litteästä pronssivartaasta, mutta joukossa on myös yksi poikkileikkaukseltaan pyöreästä pronssivartaasta valmistettu spiraali.

Tienleikkauksesta 19.5. löydetyt esineet

- 27 Pronssiheloja 3 kpl - 1,9 g
Kouruheloja mahdollisesti veitsen tupesta.
- 28 Pronssilevyä 6 kpl - 2,4 g
Koristelematonta pronssilevyä
- 29 Veitsi 1 kpl - 10,5 g
Raudasta taotun veitsen terä on vain 33 mm pitkä.
Mitat 10,9 x 15 x 3,3 mm.
- 30 Pronssihelmi 1 kpl - 1,3 g
Tynnyrinmuotoinen pronssihelmi
Mitat 7,5 x 7,5 x 8 mm.
- 31 Lasimassahelmi 1 kpl - 1,9 g
Sininen lasimassahelmi, joka on sulanut.

Tienleikkauksesta 19.5. löydetyt esineet

- 32 Lasimassahelmet 2 kpl - 3 g
Sininen, valkoisin pilkuin koristeltu helmi, johon on sulanut kiinni pieni punainen tynnyrinmuotoinen lasimassahelmi.
- 33 Sulanutta lasimassaa 2 kpl - 1,7 g
Sulanut helmi ja pyöreä sulamispisara.
- 34 Kangasta 1 kpl - 0,1 g
Pieni pala villa(?)kangasta.
- 35 Sulanutta pronssia 1 kpl - 1,1 g
Löytynyt palaneiden luiden joukosta (ks. alanumero :19).

Spiraalirannerankaan sisältä

- 36 Palanutta luuta 61 kpl - 7,1 g
Löytyneet spiraalirannerenkaan :7 sisältä.